

Standardy Ochrony Dzieci
w Zespole Placówek
Opiekuńczo-Wychowawczych „Wiosna”
prowadzonym przez Zgromadzenie
Sióstr Szkolnych de Notre Dame
w Krzydlinie Małej

Spis treści

Preambuła.....	
Terminologia.....	
Standard 1. Stworzenie i zachowanie bezpiecznego środowiska w ZPOW „Wiosna”	
Standard 2. Weryfikacja, delegowanie i edukacja kapłanów, osób konsekrowanych, świeckich pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz osób bezradnych	
Standard 3. Sposób reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania.....	
Standard 4. Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym.....	
Standard 5. Zarządzanie i praca z oskarżonymi o wykorzystanie seksualne oraz przemoc	
Standard 6. Wspólna praca w dziele ochrony dzieci, młodzieży oraz bezbronnych dorosłych.....	
Standard 7. Edukacja dzieci, młodzieży i bezbronnych dorosłych w ochronie własnych granic.....	
Standard 8. Szkolenia i stałe wsparcie dla osób zajmujących się profilaktyką w ZPOW „Wiosna”	
Standard 9. Zapewnienie jakości w zakresie prewencji i ciągłości działań.....	
Załącznik nr.1 Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu	
Załącznik nr.2 Zasady bezpiecznych relacji personel–dziecko.....	
Załącznik nr.3 Oświadczenie.....	
Załącznik nr.4 Schemat interwencji	
Załącznik nr.5 Karta procedury interwencyjnej.....	
Załącznik nr.6 Procedura postępowania w sytuacji krzywdzenia małoletnich.....	
Załącznik nr.7 Procedura postępowania w przypadku podejrzenia wykorzystania seksualnego wychowanka.....	
Załącznik nr.8 Procedura postępowania na wypadek sygnalizowania myśli suicydalnych lub próby samobójczej wychowanka.....	
Załącznik nr.9 Procedura dotycząca postępowania w przypadku łamania praw dziecka..	

PREAMBUŁA

Każde dziecko najlepiej rozwija się w naturalnej rodzinie. Ona zapewnia mu miłość i warunki życia, które dają poczucie bezpieczeństwa. Kiedy jej nie ma lub kiedy nie potrafi wypełniać swoich zadań, dziecko może liczyć na życzliwość i troskę placówek wychowawczych. Znajduje tu inny dom.

Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „WIOSNA” w Krzydlinie Małej, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Szkolnych de Notre Dame roztacza nad dziećmi opiekę w duchu wartości chrześcijańskich. Stara się, zgodnie z charyzmatem Założycielki Zgromadzenia bł. Matki Teresy, wspomagać całościowy rozwój osobowości dziecka, pokazać wyjście z kryzysowej sytuacji, na nowo nauczyć więzi z rodzicami lub opiekunami tak, aby powrót do naturalnej rodziny nastąpił jak najszybciej. Temu służy także współpraca z rodzicami i instytucjami pomocy społecznej.

Zespół Placówek „Wiosna” zapewnia standardy ochrony dziecka przed krzywdzeniem przez wszystkich pracowników i współpracowników oraz podejmuje działania profilaktyczne i edukacyjne w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

Podstawa prawna:

Niniejszy dokument powstał w wyniku wprowadzenia standardów ochrony małoletnich przebywających w Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Wiosna” p. p. Zgromadzenie Sióstr szkolnych de Notre Dame w Krzydlinie Małej w związku z wejściem w życie:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946.)
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991.120.526 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Poz. 1606

- Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Karny (Dz. U. 2022, poz. 1138)
- Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, 1855, 2582, 2600, z 2023 r. poz. 289, 535, 818)
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks Cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337, 2339, z 2023 r. poz. 326, 1285.) regulacje ochrony dóbr osobistych dziecka
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328, 2459, z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600, 2687, z 2023 r. poz. 289, 326, 403, 535, 556, 614, 739, 803, 852.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz U. 2022, poz. 1700)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” (Dz. U. 2011, nr 209, poz.1245)
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2509.) regulacje dotyczące ochrony wizerunku dziecka w placówce
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922, z 2018 r. poz. 138, 723.)

TERMINOLOGIA

1. **Personelem lub członkiem personelu** jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, członkini Zgromadzenia Sióstr Szkolnych de Notre Dame, wolontariusz, stażysta, a także dziewczęta/chłopcy w trakcie okresu formacyjnego.
2. **Dzieckiem (małoletnim)** jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia. Małoletnim jest także osoba, która przekroczyła 18 rok życia, ale ma trwale ograniczone używanie rozumu i nie jest w stanie odpowiadać za swoje czyny i decyzje (niepełnosprawność intelektualna, choroba psychiczna). Jest ona obiektem ochrony w takim samym stopniu jak małoletni.
3. **Opiekunem dziecka** jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. **Zgoda rodzica** dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka/opiekunów prawnych. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. Przez **krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu organizacji lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

Przemoc wobec dzieci (dalej: krzywdzenie) jest definiowana jako wszystkie rodzaje fizycznego i emocjonalnego maltretowania, wykorzystania seksualnego, duchowego wykorzystania, porzucenia, zaniedbania, komercyjnej lub jakiegokolwiek innej eksploatacji dziecka oraz wszelkie działania, których rezultatem może być aktualna lub potencjalna krzywda dziecka.

- 5.1. **Przemoc fizyczna** oznacza intencjonalne zadawanie bólu fizycznego małoletniemu, niezależnie od tego czy jest to określane mianem kary cielesnej i narusza ciało dziecka. Są to takie działania jak np.: bicie, kopanie, popychanie, szarpanie, ciągnięcie za włosy, świadome doprowadzanie do choroby lub kalectwa i in.
- 5.2. **Przemoc psychiczna** są to wszelkiego rodzaju emocjonalne nadużycia, które prowadzą do emocjonalnej lub duchowej szkody. Są to takie działania jak np.: obrażanie osoby, zawstydzanie jako karanie, piętnowanie, obwinianie, stygmatyzacja, izolacja, groźby, ciągły brak troski.
- 5.3. **Wykorzystanie seksualne** to włączenie małoletniego w aktywność seksualną z dorosłym lub innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby (Sajkowska, 2002).
  - 5.3.1. Wykorzystanie seksualne bez kontaktu fizycznego (hands-off) to: wszelkie formy werbalnego molestowania, zmuszania do oglądania materiałów pornograficznych, stosunek lub masturbacja na oczach dziecka itp.

- 5.3.2. Wykorzystanie seksualne z fizycznym kontaktem (hands-on) to wszystkie akty penetracyjne i niepenetracyjne, dotykanie, całowanie, obejmowanie dziecka dla zaspokajania potrzeb dorosłego, także przez ubranie i in.
- 5.4. **Dziecięca pornografia** to tworzenie, nabywanie, posiadanie czy dystrybucja pornograficznych lub ubliżających zdjęć małoletnich za pośrednictwem jakichkolwiek mediów, technologii i jest traktowane na równi z wykorzystaniem seksualnym małoletnich.
6. **Osoba odpowiedzialna za Internet** to wyznaczony przez dyrektora członek personelu, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie organizacji oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
7. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci - **pracownik wyznaczony przez dyrekcję placówki sprawujący nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów ochrony dziecka w placówce oraz ich aktualność**
8. Osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka – **pracownik wyznaczony przez dyrekcję placówki odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zagrożeniu dobra dziecka i podejmowanie interwencji przed właściwymi organami lub instytucjami. W miarę możliwości wskazane jest, by interwencję podejmować zespołowo, jednak zawsze powinna być wskazana osoba, która będzie podejmować ostateczne decyzje, w razie rozbieżności zdań.**
9. **Dane osobowe** dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka;
10. **ZPOW „Wiosna”** to Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Wiosna” p. p. Zgromadzenie Sióstr Szkolnych de Notre Dame w Krzydlinie Małej.

1. Tworzenie i zachowanie bezpiecznego środowiska w ZPOW „Wiosna”

1. W ZPOW „Wiosna” został opracowany i wprowadzony w życie wewnętrzny dokument w którym zawarta jest polityka ochrony przebywających tam dzieci zgodnie z obowiązującymi standardami wyznaczonymi tak przez dokumenty państwowe (tzw. Ustawę Kamilka oraz...), jak również wskazania wynikające z Wytycznych Kościoła katolickiego w Polsce.
2. Polityka Ochrony Dzieci dotyczy szczegółowych zasad bezpieczeństwa i sposobów ochrony przebywających tam dzieci.
  - a. W przygotowaniu wewnętrznego dokumentu uczestniczyli pracownicy Zespołu
  - b. Do przygotowania dokumentu były również zaproszone przebywające w ZPOW „Wiosna” dzieci.
3. Polityka dotyczy:
  - a. Rekrutacji personelu
  - b. Bezpiecznych relacji pomiędzy dorosłymi zatrudnionymi w ZPOW „Wiosna”;
  - c. Bezpiecznych relacji pomiędzy rówieśnikami;
  - d. Bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych;
  - e. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci;
  - f. Sposobu reagowania w Zespole na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy fizycznej, psychicznej czy seksualnej i zasad prowadzenia rejestru interwencji
  - g. Pomocy osobom pokrzywdzonym
  - h. Postępowania ze małoletnimi sprawcami, gdy są oni mieszkańcami ZPOW „Wiosna”;
4. Dyrektor Zespołu wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację standardów (może to być jedna, dwie lub trzy osoby):
  - a. Osobę odpowiedzialną za wprowadzenie standardów oraz za szkolenia zgodnie z zasadami;
  - b. Osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszenia w przypadku zaistnienia krzywdy;
  - c. Osobę odpowiedzialną za bezpieczne korzystanie z Internetu i mediów elektronicznych
5. Osoba/osoby odpowiedzialne za w/w zadania współpracują z osobami odpowiedzialnymi w Zgromadzeniu SSND za prewencję, jak również z delegatką.
6. Polityka jest opublikowana i szeroko promowana wśród całego personelu, rodziców i małoletnich, a poszczególne grupy są z nią aktywnie zapoznawane poprzez działania edukacyjne i informacyjne.
7. Dokumenty opisujące politykę ochrony i bezpieczeństwa w instytucji są stale dostępne do wglądu dla wszystkich pracowników, wychowanków oraz ich rodziców.

Weryfikacja, delegowanie i edukacja osób konsekrowanych, świeckich pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz osób bezradnych

2.1. W dziełach opiekuńczo- wychowawczych funkcjonuje procedura naboru i weryfikacji kadry, zwana procedurą rekrutacyjną, umożliwiającą rozpoznanie motywacji, kwalifikacji i zdolności kandydatów do zatrudnienia. Procedura musi uwzględniać następujące akty prawne:

- *Akt powołania, przełożonej prowincjalnej Zgromadzenia SSND (dot. stanowisk kierowniczych placówek prowadzonych przez SSND)*
- *Art. 97, art. 98 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz. U. z 2023 r. poz. 1426, 1429.*
- *Art. 3 Ustawy z dnia 13 maja 2016 o przeciwdziałaniu przestępczości na tle seksualnym dz. U. z 2023 r. poz. 31 z 2022 r. poz.2600 z 2023 r. poz.181.*
- *Art. 3.1. Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw dz. U. z 2023 r. poz. 1606.*

Zasady bezpiecznej rekrutacji stanowią [Załącznik nr 1](#), do niniejszego dokumentu.

2.2. Personel zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji personel–dziecko i dziecko–dziecko ustalone w placówce. Zasady stanowią [Załącznik nr.2](#) do niniejszego dokumentu.

2.3. Personel jest przeszkolony w zakresie prewencji i interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka. Szkolenie przeprowadza (np. [Delegatka ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży](#)). Po przebyciu szkolenia personel podpisuje Oświadczenie o przestrzeganiu Standardów Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem ([Załącznik nr 3](#)).

2. Sposób reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka;

3.1. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka:

- Należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka, odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie
- Powiadomić osobę zarządzającą placówką ([Załącznik Nr 4 Schemat interwencji](#))

3.2. Powołanie Zespołu interwencji kryzysowej w placówce. Główne zadania Zespołu:

- Reagowanie natychmiastowe
- Ocena sytuacji
- Udzielenie wsparcia
- Koordynacja działań
- Monitorowanie postępów
- Dokumentowanie interwencji

3.3. Plan interwencji kryzysowej,

- Zapewnienie bezpieczeństwa
- Upowszechnienie wiarygodnych informacji wśród członków Zespołu
- Odpowiedź na emocjonalne i psychologiczne potrzeby wszystkich części systemu

3.4. Raport z interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu:

- Imię i nazwisko dziecka
- Przyczyna interwencji
- Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia
- Opis działań/ data
- Opis spotkania z opiekunem dziecka ([Załącznik Nr 5 Karta procedury interwencji](#))

Dokumentację należy przechowywać w wyznaczonym miejscu placówki

3.5. Procedury zgłaszania krzywdzenia małoletnich;

- Organ prowadzący placówkę ([Zgromadzenie SSND prowincja Polska w Opolu](#))
- Organ zlecający zadania ([Starostwo Powiatowe w Wołowie](#))
- Organ sprawujący nadzór ([Urząd Wojewódzki we Wrocławiu](#))
- Sąd Rodzinny, Prokuratura, Policja
- Rodzic, opiekun prawny

3.6. Poszczególne procedury zawierają następujące załączniki

- Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia przemocy i agresji w placówce [Załącznik nr. 6](#)
- Procedura postępowania w przypadku podejrzenia wykorzystania seksualnego wychowanki [Załącznik nr. 7](#)
- Procedura postępowania na wypadek sygnalizowania myśli samobójczych lub próby samobójczej przez wychowanka [Załącznik nr. 8](#)
- Procedura w przypadku łamania praw dziecka [Załącznik nr. 9](#)

3. Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym

4.1. W placówce obowiązuje polityka transparentności i otwartości na dialog o pojawiających się sytuacjach kryzysowych. Pracownicy są przygotowani na rozmowę i odpowiedzialne podejście do sytuacji kryzysowych.

4.2. Pomoc osobie bezpośrednio skrzywdzonej

- Pomoc dziecku krzywdzonemu jest w kompetencjach personelu placówki: pracownik interwencji kryzysowej, psycholog, pedagog, psychotraumatolog, wychowawca bezpośrednio pracujący z dzieckiem.
- Personel może także korzystać z pomocy środowiska lokalnego i organizacji pracujących z osobami po urazie psychicznym/fizycznym.
- Jeśli istnieje taka potrzeba ZPOW „Wiosna” zapewnia także dostęp do pomocy duszpasterskiej.

4.2. Wsparcie rodziców/ opiekunów.

- ZPOW „Wiosna” przygotowuje każdorocznie plan pracy z rodziną. W sytuacji krzywdzenia dziecka plan jest rewidowany. Przygotowywany jest plan zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
- Udzielane jest wsparcie i pomoc specjalistyczna rodzinie dziecka zarówno przez pracowników placówki oraz udzielane są informacje o pomocy dostępnej poza ZPOW „Wiosna”.
- Placówka przygotowuje także plan pomocy pozostałym dzieciom w placówce, które są ofiarami wtórnymi. Zapewnia się im odpowiednią pomoc psychologiczną i wychowawczą.

5. Zarządzanie i praca z oskarżonymi o wykorzystanie seksualne oraz przemoc

5.1. Rozpoznawanie symptomów przemocy

- Personel ZPOW „Wiosna” pracujący z dziećmi, umie rozpoznać faktory ryzyka przemocy zarówno ze strony dorosłych jak i rówieśników dziecka.

5.2 Praca ze sprawcą

- Jeśli sprawcą krzywdzenia jest osoba dorosła - pracownik – jest on natychmiast odsunięty od pracy z dziećmi. Nie jest kompetencją placówki praca ze sprawcą, ale należy to do kompetencji organu prowadzącego, który kieruje dalsze kroki postępowania według przyjętych procedur.
- Jeśli sprawcą krzywdzenia jest rodzic, placówka ma obowiązek rozpocząć procedurę Niebieskiej Karty. Należy również weryfikować plan pracy z rodziną a w ekstremalnych przypadkach ograniczyć kontakty z dzieckiem lub zażądać o sądowy zakaz kontaktu z dzieckiem.
- Jeśli sprawcą jest rówieśnik, placówka podejmuje pracę z dzieckiem. Wspólnie z opiekunami należy opracować plan naprawczy celem zmiany niepożądanych zachowań.
- W trakcie rozmów z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie należy upewnić się, czy dziecko samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję w stosunku do tego dziecka.
- W sytuacjach, gdy praca z dzieckiem krzywdzącym nie jest możliwa a jego obecność zagraża bezpieczeństwu innych dzieci placówka rozważy możliwość skorzystania z pomocy innych instytucji czy ośrodków lub zmianę placówki.
- W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie uczestniczy w działaniach ZPOW „Wiosna” należy porozmawiać z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Dyrektor organizuje spotkanie z wychowawcami/opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).

6. Wspólna praca w dziele ochrony dzieci, młodzieży oraz bezbronnych dorosłych

- Współpracownicy
- Rodzice/opiekunowie prawni
- Dzieci, młodzież
- Osoba odpowiedzialna za prewencję, delegatka do spraw ochrony dziecka
- Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie
- Poradnie Pedagogiczno-Psychologiczne
- Ośrodki Pomocy Społecznej
- Ośrodki Interwencji Kryzysowej
- Fundacje działające na rzecz małoletnich
- Centra Usług Społecznych
- Szkoły

Zasady współpracy winny opierać się o akty prawne

7. Edukacja dzieci i młodzieży i bezbronnych dorosłych w ochronie własnych granic

7.1. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

7.1.1. Zasady udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania powinny być jasne i przejrzyste. Należy zapewnić rodzicom i opiekunom łatwy dostęp do standardów, aby mogli zaznajomić się z nimi i stosować w praktyce.

Zasady udostępniania standardów rodzicom i opiekunom powinny obejmować następujące elementy:

- **Dostępność:** należy zapewnić rodzicom i opiekunom dostęp do standardów w formie papierowej i elektronicznej. Standardy powinny być dostępne w miejscu, w którym rodzice i opiekunowie mogą się z nimi zapoznać, np. w placówce, w której dziecko przebywa, lub na stronie internetowej placówki. Standardy ochrony dzieci w formie elektronicznej
- **Jasność:** standardy powinny być sformułowane w jasny i przejrzysty sposób, aby rodzice i opiekunowie mogli je łatwo zrozumieć. Należy unikać stosowania specjalistycznego języka, który może być niezrozumiały dla rodziców i opiekunów.
- **Krótkość:** standardy powinny być krótkie i zwięzłe, aby rodzice i opiekunowie mogli je łatwo przeczytać i zapamiętać.
- **Aktualizacja:** standardy powinny być aktualizowane raz na dwa lata, aby uwzględnić zmiany w przepisach prawa lub w praktyce.

7.1.2. Sposób udostępniania standardów rodzicom i opiekunom może obejmować następujące metody:

- Rozdanie standardów rodzicom i opiekunom przy przyjęciu dziecka do placówki.

- Wywieszenie standardów w widocznym miejscu w placówce.
- Zamieszczenie standardów na stronie internetowej placówki.
- Organizowanie szkoleń dla rodziców i opiekunów na temat standardów.

Rodzice i opiekunowie powinni zostać poinformowani o możliwościach zapoznania się ze standardami ochrony dzieci. Należy zapewnić im również możliwość zadawania pytań i uzyskania wyjaśnień.

Ważne jest, aby rodzice i opiekunowie byli świadomi standardów ochrony dzieci. Dzięki temu będą mogli aktywnie uczestniczyć w ochronie bezpieczeństwa i dobrobytu swoich dzieci

7.1.3. Po zapoznaniu się z dokumentem rodzice i opiekunowie podpisują Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami (Załącznik nr. 3)

7.1.4. ZPOW „Wiosna” w miarę możliwości zapewnia opiekunom dostęp do danych kontaktowych placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych oraz do przydatnych informacji dotyczących możliwości podnoszenia umiejętności wychowawczych i ochrony dzieci przed krzywdzeniem

7.1.5. Edukacja rodziców.

ZPOW „Wiosna” może prowadzić spotkania edukacyjne dla rodziców dzieci w zakresie:

- Psychologia rozwojowa dziecka (w tym rozwój psychoseksualny) – kiedy i o czym rozmawiać z dzieckiem?
- Jak rozmawiać z dzieckiem o godności osoby i ochronie własnych granic
- Jak korzystać z Internetu
- „Zdrowa” kontrola rodzicielska
- Jak rozpoznać „znaki” krzywdzenia

7.2. Szkolenia kadry (raz w roku),

7.2.1. Personel (osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, członkini Zgromadzenia SSND, wolontariusz, stażysta, a także dziewczęta/chłopcy w trakcie okresu formacyjnego) jest przeszkolony w zakresie prewencji i interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka. Szkolenie przeprowadza osoba delegowana przez dyrektora. Po przebyciu szkolenia personel podpisuje Oświadczenie o przestrzeganiu Polityki Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem (Załącznik nr.3).

7.2.2. Zasady zapoznania pracowników ze standardami.

Zapoznanie pracowników ze standardami ochrony dzieci jest kluczowym elementem zapewnienia ich bezpieczeństwa i dobrobytu. Zapobiega to sytuacjom, w których pracownicy nieświadomie naruszają standardy lub nie wiedzą, jak reagować w przypadku zagrożenia. Szkolenia zawierają ogólne wprowadzenie, szczegółowe omówienie poszczególnych standardów, pytania i odpowiedzi oraz ocenę wiedzy pracowników po przeprowadzonym szkoleniu.

Szkolenia kadry dotyczą także:

- własnej kompetencji emocjonalnej i społecznej,
- komunikacji i rozwiązywania konfliktów,
- dynamiki psychicznej ofiar,
- strategii sprawców wykorzystania seksualnego małoletnich,
- specyfiki zagrożeń, na jakie są narażeni chłopcy i dziewczęta,
- czynów karalnych w tym zakresie oraz aktualnego ustawodawstwa i procedur z nimi związanych;
  - działania informacyjne skierowane do dzieci, młodzieży i rodziców;
  - wdrażanie, we współpracy z rodzicami, szczegółowych programów profilaktycznych;

7.3. Edukacja dzieci i młodzieży o ochronie własnych granic

7.3.1. Informowanie dzieci o obowiązujących standardach ochrony.

- Osoba odpowiedzialna za politykę ochrony lub inny pracownik wyznaczony przez dyrektora ZPOW „Wiosna” przeprowadza z dziećmi spotkanie dotyczące standardów ochrony przed krzywdzeniem. Forma, treść i czas spotkania są dostosowane do wieku oraz stanu emocjonalnego, fizycznego i psychicznego dzieci. Uwzględnia fakt, że mogły doświadczać przemocy w rodzinie pochodzenia.
- Każde nowo przyjęte do placówki ZPOW „Wiosna” jest informowane o polityce ochrony przed krzywdzeniem. Czas zapoznania ze standardami uwzględnia potrzebę aklimatyzacji dziecka w nowym miejscu i jest dostosowany indywidualnie do potrzeb dziecka i możliwości. Nie dłużej jednak niż miesiąc od przyjęcia do placówki.
- Standardy są dostępne dla dzieci w formie uproszczonej, jasnej i zrozumiałej, zarówno w wersji papierowej jak i elektronicznej.
- Dzieci są informowane o tym, gdzie mogą zwrócić się o pomoc w przypadku doświadczenia przemocy. Placówka informuje kto z personelu jest odpowiedzialny za ochronę dzieci oraz podaje kontakt do osób tj. rzecznik praw dziecka, telefon zaufania, policja itd., aby dzieci miały możliwość korzystania z pomocy osób spoza placówki.

7.3.2. Edukacja dzieci i młodzieży

- Personel placówki regularnie przeprowadza z dziećmi warsztaty na tematy dotyczące krzywdzenia (w szkole, w Internecie, w grupie rówieśniczej, przemoc seksualna, seksting itd.) Jednocześnie placówka może korzystać z instytucji zewnętrznych specjalizujących się w tego typu szkoleniach.
- ZPOW w miarę możliwości udostępnia materiały edukacyjne dla dzieci oraz scenariusze zajęć, na podstawie których personel może prowadzić warsztaty na temat przeciwdziałania krzywdzeniu i zapewniania bezpieczeństwa dzieci bądź informuje o możliwościach udziału w takich zajęciach w innych organizacjach lub instytucjach.
- Tematyka w/w szkoleń może dotyczyć:

- Godność i wartość osoby
- Szacunek dla człowieka
- Potrzeba ochrony i troski
- W tym ochrony sfery intymnej (emocjonalnie, fizycznie)
- Poznanie własnych i cudzych granic i ochrona ich
- Umiejętność mówienia „nie” osobom dorosłym w kontekście uczenia się własnych granic
- Uległość a ochrona siebie i innych
- Budowanie dojrzałych relacji
- Edukacja seksualna
- Umiejętność korzystania z Internetu

8. Szkolenia i stałe wsparcie dla osób zajmujących się profilaktyką w Kościele

- 8.1. Osoba odpowiedzialna za prewencję w ZPOW „Wiosna” otrzymuje wsparcie od osoby odpowiedzialnej za prewencję w Zgromadzeniu SSND.
- 8.2. Ma możliwość uczestniczenia w superwizji swojej pracy.
- 8.3. Uczestniczy raz w roku w spotkaniach organizowanych przez osobę odpowiedzialną za prewencję w Zgromadzeniu SSND.
- 8.4. Zgłasza zapotrzebowanie co do szkoleń, które są jej potrzebne w wykonywanej pracy.

9. Zapewnienie jakości w zakresie prewencji i ciągłości działań.

- 9.1. Dokument zawierający standardy ochrony dzieci w ZPOW aktualizowany jest co dwa lata.
  - 9.1.1. Aktualizacja dokumentu dokonywana jest w ZPOW przez osobę odpowiedzialną za prewencję w danej placówce wraz z dyrekcją oraz przy konsultacji z pracownikami i wychowankami a następnie zatwierdzana.
  - 9.1.2. W sytuacji, gdyby zmieniło się prawo dotyczące funkcjonowania placówek – dokument jest aktualizowany po wejściu w życie prawa.

Załącznik nr 1

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu w Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Wiosna” p.p. Zgromadzenie Sióstr Szkolnych de Notre Dame w Krzydlinie Małej

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu mają na celu dobór pracowników do dzieł wychowawczych Zespołu gwarantujący realizację celów statutowych tych dzieł, w tym zapewnienie małoletnim bezpieczeństwa. Od pracowników, oprócz kwalifikacji do zajmowania danego stanowiska, wymaga się szacunku dla wartości chrześcijańskich w życiu osobistym i w pracy zawodowej.
2. Wolontariuszom, praktykantom, stażystom stawia się takie same wymagania jak pracownikom w zakresie realizacji celów statutowych dzieł, w tym zakresie zapewnienia małoletnim bezpieczeństwa.
3. Istotnym warunkiem właściwego doboru kadry jest rozpoznanie motywacji, kwalifikacji i zdolności kandydatów do zatrudnienia.
4. W doborze pracowników wynikające z wyznawania wiary świadectwo życia stanowi istotne, uzasadnione i usprawiedliwione wymaganie do zatrudnienia (art. 18^{3b} § 4 KP)¹.
5. Zawsze należy prawidłowo stosować procedurę naboru, niezależnie od tego, kto jest kandydatem i bez względu na wymiar i okres zatrudnienia na stanowisku pracowniczym czy jako wolontariusza.
6. Należy podjąć wszelkie uzasadnione kroki w celu wykluczenia nieodpowiednich kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem opinii, kwalifikacji zawodowych oraz informacji o przebiegu dotychczasowego zatrudnienia.

Dokumenty potrzebne do zatrudnienia

1. Placówka musi zadbać, aby osoby przez nią zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenie oraz wolontariusze/stażysty/praktykanci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i podzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, organizacja może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
  - a. wykształcenia,
  - b. kwalifikacji zawodowych,
  - c. przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.
2. Organ prowadzący/Dyrektor Placówki ma obowiązek pozyskać informacje o kandydacie do zatrudnienia:
  - a) w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym² <https://rps.ms.gov.pl/pl-PL/Public/>
  - b) z Krajowego Rejestru Karnego <https://www.gov.pl/web/krajowy-rejestr-karny/uzyskiwanie-informacji-z-krajowego-rejestru-karnego-droga-elektroniczna3>

¹ „Nie stanowi naruszenia zasady równego traktowania ograniczanie przez kościoły i inne związki wyznaniowe, a także organizacje, których etyka opiera się na religii, wyznaniu lub światopoglądzie, dostępu do zatrudnienia, ze względu na religię, wyznanie lub światopogląd jeżeli rodzaj lub charakter wykonywania działalności przez kościoły i inne związki wyznaniowe, a także organizacje powoduje, że religia, wyznanie lub światopogląd są rzeczywistym i decydującym wymaganiem zawodowym stawianym pracownikowi, proporcjonalnym do osiągnięcia zgodnego z prawem celu różnicowania sytuacji tej osoby; dotyczy to również wymagania od zatrudnionych działania w dobrej wierze i lojalności wobec etyki kościoła, innego związku wyznaniowego oraz organizacji, których etyka opiera się na religii, wyznaniu lub światopoglądzie”. Dz. U. 2023.0.1465 t. j. – Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 – Kodeks Pracy.

² Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl. By móc uzyskać informacje z rejestru z dostępem ograniczonym, konieczne jest uprzednie założenie profilu organizacji.

3. Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
4. W placówkach może być zatrudniona osoba, która:
  - a. nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;
  - b. wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego (dotyczy POW);
  - c. nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
  - d. nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;
  - e. jest zdolna do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do tej pracy
5. Organizacja może prosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić³.
6. Kandydat jest zobowiązany przedstawić informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 20 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
7. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.
8. Kandydat/kandydatka musi przedstawić oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
9. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
10. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

---

³ Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie takich danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę. Organizacja nie może samodzielnie prowadzić tzw. screeningu osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają ją w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych oraz Kodeksu pracy.

11. W przypadku niemożliwości przedstawienia takiego dokumentu kandydat/kandydatka składa oświadczenia o niekaralności oraz o braku toczących się wobec niego/niej postępowań przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych za przestępstwa i inne czyny popełnione przeciwko dzieciom⁴. Wzór oświadczenia poniżej:

OŚWIADCZENIE

w trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.)

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska: tak/nie*
2. Jeśli odpowiedź brzmi „tak” to proszę wpisać państwo .....
3. W ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/nie zamieszkiwałem w innych państwach *
4. Proszę wpisać państwo/ państwa :
.....
5. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*
6. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw, gdyż państwo to nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi : tak/nie*
7. Oświadczam, że prawo państwa ..... nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego: tak/nie*
8. Oświadczam, że w państwie ..... nie prowadzi się rejestru karnego: tak/nie*.
9. Oświadczam, że nie byłem prawomocnie skazany w państwie ..... za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale [XIX](#) i [XXV](#) Kodeksu karnego, w [art. 189a](#) i [art. 207](#) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
10. Oświadczam, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenia podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu Karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. **

Miejscowość, data .....

⁴ Odmowa złożenia takiego oświadczenia nie może rodzić dla kandydata/kandydatki żadnych negatywnych konsekwencji, w tym być wyłączną podstawą odmowy zatrudnienia.

.....
Imię i nazwisko (czytelny podpis)

*niepotrzebne skreślić

**art. 233 KK [Falszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grozącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

- 1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,*
- 2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.*

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

12. Kandydat/kandydatka składa także wypełniony kwestionariusz do zatrudnienia.

Procedura rekrutacyjna

1. Organ prowadzący/Dyrektor Placówki dokonuje oceny dokumentacji złożonej przez kandydata do zatrudnienia i przeprowadza rozmowę kwalifikacyjną, uwzględniając temat prewencji w zakresie ochrony dzieci w organizacji.
2. Przed podpisaniem umowy o pracę, umowy zlecenia lub porozumienia wolontariackiego kandydat ma obowiązek zapoznać się ze statutem organizacji, obowiązującymi w niej regulaminami, wymaganiami i obowiązkami na danym stanowisku pracy oraz standardami Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem.
3. Nowo zatrudniony pracownik zobowiązuje się do odbycia przeszkolenia w zakresie ochrony małoletnich organizowanego przez ZPOW „Wiosna”.

Załącznik nr 2

Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko

We wszystkich dziełach prowadzonych przez Zgromadzenie Sióstr Szkolnych de Notre Dame postępujemy według wartości i nauki Kościoła Katolickiego szanując godność osoby ludzkiej. Zawsze tworzymy i podtrzymujemy środowisko, które minimalizuje prawdopodobieństwo wystąpienia jakichkolwiek form przemocy lub wykorzystania małoletnich. Naczelną zasadą wszystkich czynności jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Traktujemy dziecko z szacunkiem oraz uwzględniając jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych organizacji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, współpracowników, stażystów, wolontariuszy, praktykantów, członków organizacji a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z dziećmi znajdującymi się pod opieką organizacji, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą organizacji i/lub na jej terenie. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

Relacje personelu z dziećmi

Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

Komunikacja z dziećmi

1. W komunikacji z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
3. Nie wolno Ci zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno Ci krzyknąć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
4. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
5. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
6. Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
7. Zadbaj o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu innych członków personelu, kiedy prowadzisz aktywności z dziećmi. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy musisz zostać z dzieckiem sam na sam, zawsze powiadom o tym inne osoby z personelu oraz poinformuj, w którym dokładnie miejscu będziesz przebywać wraz z dzieckiem.

8. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
9. Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie odpowiedzialnej za procedurę interwencji i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

Działania z dziećmi

1. Doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Unikaj faworyzowania dzieci.
3. Nie wolno Ci nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
4. Nie wolno Ci utrwałać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli zarząd organizacji nie został o tym poinformowany, nie wyraził na to zgody i nie uzyskał zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.
5. Nie wolno Ci proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
6. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów prawnych dziecka. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
7. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dziecka przez członka personelu lub członka personelu przez dziecko, muszą być raportowane zarządowi.
8. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

Kontakt fizyczny z dziećmi

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

1. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
2. Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
4. Nie angażuj się w takie brutalne zabawy fizyczne oraz w aktywności, które przekraczają intymną sferę dziecka.
5. Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
6. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
7. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unikaj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety. Zadbaj o to, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała Ci inna osoba z organizacji. Jeśli pielęgnacja i opieka higieniczna nad dziećmi należą do Twoich obowiązków, zostaniesz przeszkolony w tym kierunku.
8. Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku.

Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie Twoich obowiązków.

1. Nie wolno Ci zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania. Kontakty poprzez prywatne kanały komunikacji są możliwe tylko wtedy, kiedy nie ma komunikatora służbowego (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
2. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami/ opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
3. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrektora.
4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec członka personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów.

Bezpieczeństwo online

Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także Twoich własnych działań w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać dzieci, z którymi prowadzisz zawodowe działania, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.

1. Nie wolno Ci nawiązywać kontaktów z dziećmi znajdującymi się pod opieką organizacji poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
2. W trakcie zajęć czy innych aktywności prowadzonych przez organizację osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, jeżeli są dostępne urządzenia służbowe.

Zasady bezpiecznych relacje między wychowankami

1. Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby
2. Traktuj innych tak, jak chcesz, aby oni traktowali Ciebie.
3. Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.
4. Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i cechy kolegów/koleżanek.
5. Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.
6. Masz prawo do zabawy i relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.
7. Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i aktywności.

Zasady komunikacji między dziećmi

1. Zachowuj życzliwość i szacunek wobec kolegów/koleżanek.
2. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
3. Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
4. Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.
5. Stosuj formy grzecznościowe.
6. Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).

Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni

1. Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
2. Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
3. Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Każdy ma prawo do prywatności.
4. Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów/koleżanek i innych osób bez ich wyraźnej zgody.
5. Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.

Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie

1. Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany.
2. Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną.
3. Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
4. Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj kolegów/koleżanek.
5. Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek.
6. Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
7. Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.
8. Nie narażaj siebie i innych osób na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu tak fizycznemu, jak i psychicznemu.
9. Nie wyrażaj prześmiewczych komentarzy na temat innych osób.
10. Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy

1. Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie –dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
2. Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
3. Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
4. Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
5. Chroni intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
6. Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przesyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
7. Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.
8. Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
9. Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
10. Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
11. Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

Załącznik nr 3

OŚWIADCZENIE

w trybie art. 21 ust. 1-11 oraz art. 22 b- art. 22 c Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich

(t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.)

Ja niżej podpisana/y oświadczam, że:

1. Zapoznałam/zapoznałem się z treścią dokumentu pn. „Standardy Ochrony Małoletnich” obowiązującego w Zespole placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Wiosna” w Krzydlinie Małej.
2. Oświadczam*, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenia podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu Karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. **

Miejscowość, data .....

.....

Imię i nazwisko (czytelny podpis)

* dotyczy osób pełnoletnich

**art. 233 KK [Fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,

2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Załącznik nr 4

1. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie (np. wolontariusze, pracownicy organizacji/institucji oraz inne osoby, które mają kontakt z dzieckiem)

Podejrzewasz, że dziecko:

- doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie: przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała:
  - a. zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
  - b. udziel pomocy przedmedycznej, o ile zachodzi taka konieczność.
  - c. wezwij pogotowie ratunkowe, o ile zachodzi taka konieczność,
  - d. zawiadom policję pod nr 112 lub 997.
  - e. odsunąć od wykonywanych czynności do zakończenia postępowania
  - f. powiadom (organ prowadzący, organ zlecający zadanie, organ nadzorujący – wpisać właściwe)

- doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie)
zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
  - a. odsunąć od wykonywanych czynności do zakończenia postępowania

- jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:
  - a. zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
  - b. poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa
  - c. powiadom (organ prowadzący, organ zlecający zadanie, organ nadzorujący – wpisać właściwe)

- doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):
  - a. zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;

- b. przeprowadź rozmowę dyscyplinującą, a w przypadku kolejnej kary dyscyplinarnej zastosowanej przez dyrektora zakończ współpracę.

2. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę małoletnią, czyli taką, która nie ukończyła 18. roku życia (przemoc rówieśnicza)

Podejrzewasz, że dziecko:

- doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:
  - a. zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
  - b. przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc;
  - c. równoległe powiadom sąd rodzinny prowadzący postępowanie opiekuńcze nad małoletnim, policję/prokuraturę wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa
  - d. powiadom (organ prowadzący, organ zlecający zadanie, organ nadzorujący – wpisać właściwe).
- doświadcza ze strony innego dziecka jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):
  - a. zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
  - b. przeprowadź rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracuj działania naprawcze;

3. Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna

Podejrzewasz, że dziecko:

- doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:
  - a. zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od rodzica/opiekuna podejrzanego o krzywdzenie (zatrzymanie kontaktów i urlopowania);
  - b. zawiadom policję/ prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa oraz poinformuj sąd rodzinny prowadzący postępowanie opiekuńcze nad małoletnim,
  - c. powiadom (organ prowadzący, organ zlecający zadanie, organ nadzorujący – wpisać właściwe),
  - d. rozpocznij procedurę założenia Niebieskie Karty w przypadku przemocy domowej.
- jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw

- a. poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa
  - b. powiadom (organ prowadzący, organ zlecający zadanie, organ nadzorujący – wpisać właściwe),
  - c. rozpocznij procedurę założenia Niebieskie Karty w przypadku przemocy domowej.
- doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze)
    - a. zadbaj o bezpieczeństwo dziecka;
    - b. przeprowadź rozmowę z rodzicem/opiekunem niekrzywdzącym i powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego;
    - c. powiadom sąd rodzinny prowadzący postępowanie opiekuńcze nad małoletnim (wstrzymaj urlopowanie, wprowadź kontakt pod nadzorem),
    - d. powiadom (organ prowadzący, organ zlecający zadanie, organ nadzorujący – wpisać właściwe),
    - e. rozpocznij procedurę założenia Niebieskie Karty w przypadku przemocy domowej.

.....
.....
.....
.....
.....

Załączniki

Przykładowe załączniki:

1. Notatki z rozmów z uczestnikami zdarzenia.
2. Zrzuty ekranu z dn...
3. Treść korespondencji SMS/e-mail.
4. Kopia wniosków/zgłoszeń do sądu rodzinnego/policji.

Opracowanie dokumentacji – zespół w składzie:

.....
.....
.....
.....
.....

Załącznik nr 6

Procedura postępowania w sytuacji krzywdzenia małoletnich

Rozdział I

1. Przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw innej osobie, naruszające jej prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. Ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Nie musi się wiązać z fizycznymi obrażeniami.
2. Podstawowe formy przemocy to:
  - 1) przemoc fizyczna – bicie, kopanie, popychanie, niszczenie rzeczy, plucie, zamykanie w pomieszczeniach, wymuszanie pieniędzy;
  - 2) przemoc słowna – przezywanie, wyśmiewanie, poniżanie, grożenie, obmawianie, szantażowanie;
  - 3) przemoc bez słów – miny, wrogie gesty, izolowanie.
3. Wymienione w pkt 2 zachowania mogą wyczerpywać znamiona przestępstw z Kodeksu karnego.
4. Agresja oznacza skłonność do zachowań niepożądanych, jak np. atak, trudność kontrolowania negatywnych popędów i impulsów skierowanych przeciwko innym osobom, sytuacjom, poglądom. Może przybierać różne formy: od ataków fizycznych, jak przemoc w rozmaitych postaciach, do bardziej subtelnych zachowań m.in. krzyku, agresji słownej, złośliwości zachowania, mimiki czy gestykulacji.

Rozdział II

1. W każdym przypadku, gdy wychowanek jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie placówki, natychmiast zgłasza jego zaistnienie osobie dorosłej znajdującej się najbliżej zdarzenia:
  - 1) wychowawcy, pedagogowi, psychologowi,
  - 2) dyrektorowi placówki,
  - 3) innej osobie dorosłej zatrudnionej w placówce,
  - 4) innej zaufanej osobie.
2. Wychowanek placówki ma obowiązek podporządkować się poleceniom wszystkich pracowników placówki.
3. Każdy pracownik placówki, w zależności od charakteru zdarzenia, ma obowiązek postępować zgodnie z niniejszą procedurą.

Rozdział III

1. Ustala się następujący sposób postępowania w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchniecie, kopnięcie, wyzwanie):

1) wychowawca:

- a) zdecydowanie, nie wdając się w dyskusję, przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary,
- b) rozdziela strony,
- c) nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej,
- d) ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju interwencji,
- e) rozmawia z wychowankiem, zwracając mu uwagę na jego niewłaściwe zachowanie.

2. Ustala się następujący sposób postępowania w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego lub innych, uszkodzenie ciała, zdarzenia nadzwyczajne w MOW wg katalogu Ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich itp.):

1) wychowawca:

- a) stanowczo, słownie przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary,
- b) rozdziela strony,
- c) nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej,
- d) ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju dalszej interwencji,
- e) udziela pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia,
- f) wzywa pomoc medyczną – w razie konieczności,
- g) powiadamia koordynatora POW oraz dyrektora placówki,
- h) z zaistniałej sytuacji sporządza notatkę służbową i przekazuje ją dyrektorowi placówki.

2) dyrektor placówki:

- a) powiadamia rodziców sprawcy i ofiary o zaistniałym zdarzeniu,
- b) wysłuchuje stron,
- c) w przypadku zdarzenia powodującego uszkodzenie ciała wzywa policję,
- d) udziela upomnienia sprawcy zdarzenia,
- e) zapewnia ofierze i sprawcy pomoc psychologiczno – pedagogiczną,
- f) może zastosować środki przymusu bezpośredniego zgodnie z Ustawą o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, za zgodą dyrektora.
- g) powiadamia Sąd Rodzinny, Wydział Polityki Społecznej UW, PCPR (organ prowadzący, organ zlecający zadanie, organ nadzorujący).
- h) w przypadku MOW system kierowania ORE

Rozdział IV

W przypadku zachowań przemocowych stosuje się takie same zasady postępowania, jak w sytuacji zachowań agresywnych o dużej szkodliwości.

1. Wychowawca podejmuje działania uniemożliwiające dalszą agresję, samodzielnie lub z pomocą innych wychowawców odizolowuje sprawcę przemocy od ofiary.

2. W przypadku okaleczeń lub innego uszczerbku na zdrowiu ofiary udziela się jej pierwszej pomocy przedmedycznej.

3. Można zastosować środki przymusu bezpośredniego zgodnie z Ustawą o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, za zgodą dyrektora.
4. Powiadamia się dyrektora o zaistniałym zdarzeniu.
5. Dyrektor powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych wychowanka będącego sprawcą przemocy, przeprowadza rozmowę interwencyjną z uczestnikami zdarzenia oraz sporządza notatkę dotyczącą okoliczności zdarzenia, w tym propozycję sankcji wobec sprawcy zdarzenia w oparciu o zapisy w Regulaminie Wychowanka.
6. W sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu wychowanka dyżurujący wychowawca wzywa pogotowie ratunkowe i powiadamia policję.

Rozdział V

W przypadku krzywdzenia dzieci: **Jeśli sprawcą jest pracownik ZPOW „Wiosna”**

1. Kiedy pracownik placówki ośmiesza, dyskryminuje, stosuje mobbing lub nierówno traktuje dziecko podejmowane są następujące kroki:
  - 1) dyrektor placówki przeprowadza rozmowę z wychowankiem w obecności pedagoga/psychologa. Ustala się plan pomocy dziecku, zapewniający mu bezpieczeństwo.
  - 2) dyrektor placówki przeprowadza rozmowę z pracownikiem i ustala kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz informuje o konsekwencjach niewłaściwego zachowania;
  - 3) ustalone kontrakty są wdrożone a sytuacja monitorowana.
  - 4) w sytuacji wszczęcia postępowania przez organy ścigania pracownika należy odsunąć od pełnionych zadań, do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. W sytuacji, kiedy zaplanowane działania nie przyniosły efektu dyrektor placówki podejmuje w stosunku do osoby krzywdzącej dziecko działania wynikające z Kodeksu Pracy.
3. W sytuacji podejrzenia przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka dyrektor placówki informuje pracownika placówki o posiadanej wiedzy ze zdarzenia oraz informuje o obowiązku złożenia zawiadomienia na policję lub do prokuratury.
4. W przypadku popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka przez pracownika szkoły dyrektor składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury.

Jeśli sprawcą jest osoba ze środowiska rodzinnego (w sytuacji urlopowania wychowanków pod opiekę rodziców)

1. Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.
  - W każdym przypadku należy przeprowadzić rozmowę z wychowankiem oraz rodzicem, opiekunem, osobami ze środowiska rodzinnego (niekrzywdzącymi);
  - Urlopowanie zawiesić do czasu wyjaśnienia sprawy;
  - Powiadomić Sąd rodzinny oraz w razie konieczności Prokuraturę zgodnie z miejscem zamieszkania sprawcy
  - Rozpoczynamy procedurę Niebieskie Karty

Rozdział VI

W sytuacji, kiedy wychowawca/pracownik obsługi jest ofiarą przemocy (znieważenie, upokorzenie, przekroczenie granic fizycznych), należy podjąć działania:

1. Wychowawca/pracownik obsługi, który jest ofiarą przemocy ze strony wychowanków, nie powinien ukrywać tego faktu.
2. Pokrzywdzony przekazuje informację psychologowi/pedagogowi/dyrektorowi placówki o zaistniałym zdarzeniu związanym z agresją wychowanków. Pokrzywdzony wychowawca/pracownik obsługi sporządza notatkę służbową.
3. Dyrektor rozmawia z każdym sprawcą przemocy. Każdy wychowanek ponosi indywidualną odpowiedzialność za swoje czyny.
4. Dyrektor placówki powiadamia o zdarzeniu: rodziców/opiekunów prawnych, Sąd Rodzinny, Wydział Polityki Społecznej UW, Starostwo (organ prowadzący, organ zlecający zadanie, organ nadzorujący).
5. Sprawcy zostają ukarani zgodnie z zapisami Regulaminu Placówki i Wychowanka.
6. Jeśli została naruszona godność wychowawcy/pracownika obsługi i zachodzi podejrzenie, że zostało złamane prawo, dyrektor składa zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do Policji.

Załącznik nr 7

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia wykorzystania seksualnego wychowanka:

I. PRZEZ INNEGO WYCHOWANKA

W sytuacji powzięcia informacji o ewentualnym wykorzystaniu seksualnym wychowanka przez innego wychowanka należy:

1. Oddzielić sprawcę od ofiary zapewniając bezpieczne warunki dla obu stron.
2. Jeżeli doszło do wykorzystania seksualnego z udziałem małoletniego poniżej 15. r. ż. należy powiadomić Prokuraturę adekwatną do miejsca wystąpienia czynu o ewentualnym popełnieniu przestępstwa.
3. Nie dopuścić do kontaktu sprawcy z ofiarą.
4. Zapewnić opiekę medyczną, psychologiczną i właściwe oddziaływania opiekuńczo-wychowawcze zarówno dla ofiary, jak i dla sprawcy.
5. Powiadomić Policję, Sąd Rodzinny, Wydział Polityki Społecznej UW, właściwy PCPR, system kierowania ORE dla MOW, (organ prowadzący, organ zlecający zadanie, organ nadzorujący – wpisać właściwe), opiekunów prawnych/rodziców.

II. PRZEZ WYCHOWAWCĘ LUB INNEGO PRACOWNIKA PLACÓWKI

W sytuacji powzięcia informacji o ewentualnym wykorzystaniu seksualnym wychowanka przez wychowawcę lub innego pracownika placówki należy:

1. Oddzielić sprawcę od ofiary zapewniając bezpieczne warunki dla obu stron.
2. Przeprowadzić rozmowę wspierającą z wychowankiem (ofiara) w warunkach zapewniających poczucie bezpieczeństwa.
3. Odsunąć pracownika od wykonywanych zadań w trybie natychmiastowym, do czasu wyjaśnienia sprawy.
4. Jeżeli doszło do wykorzystania seksualnego z udziałem małoletniego poniżej 15. r. ż. należy powiadomić organy ścigania, Prokuraturę adekwatną do miejsca wystąpienia czynu o ewentualnym popełnieniu przestępstwa.
5. Zapewnić opiekę medyczną, psychologiczną i właściwe oddziaływania opiekuńczo-wychowawcze dla ofiary.
6. Powiadomić Sąd Rodzinny, Wydział Polityki Społecznej UW, właściwy PCPR, system kierowania ORE dla MOW, (organ prowadzący, organ zlecający zadanie, organ nadzorujący – wpisać właściwe), opiekunów prawnych/rodziców.

Załącznik nr 8

Procedura postępowania na wypadek sygnalizowania myśli suicydalnych lub próby samobójczej wychowanka

I. Zwracanie uwagi na wychowanków przekazujących komunikaty werbalne i niewerbalne o możliwości popełnienia próby samobójczej, np.:

- „wolałbym nie żyć”, - „wolałbym się nigdy nie urodzić”, - „mam ochotę się zabić”, - pisanie testamentu, - rozmowy nt. życia pozagrobowego, - brak troski o wygląd zewnętrzny, unikanie kontaktów koleżeńskich.

Wszystkie te sygnały należy zgłosić do dyrektora i specjalistów zatrudnionych w placówce (pedagog, psycholog). Dopuszczyć konsultację u psychiatry.

II. Działania na wypadek zaistnienia próby samobójczej.

1. Pracownik placówki będący świadkiem zamachu samobójczego na terenie placówki jest zobowiązany do udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej, wezwania Pogotowia Ratunkowego, poinformowania dyrektora placówki oraz psychologa i pedagoga.
2. Zabezpieczenie miejsca zdarzenia, zapewnienie opieki pozostałym wychowankom.
3. Dyrektor placówki powiadamia Policję, opiekunów prawnych, rodziców wychowanka.
4. Dyrektor placówki powiadamia organ prowadzący placówkę, Wydział Polityki Społecznej, PCPR, system kierowania ORE w przypadku MOW (organ prowadzący, organ zlecający zadanie, organ nadzorujący – wpisać właściwe). Dyrektor placówki powiadamia wyżej wymienione organy, jeśli powziął informacje o próbie samobójczej wychowanka także poza terenem placówki.
5. Dyrektor powołuje niezwłocznie Zespół ds. oceny sytuacji dziecka (koordynator, wychowawca bezpośrednio prowadzący proces wychowawczy, pedagog, psycholog), który podejmuje działania naprawcze.
6. Pedagog powiadamia Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną i organizuje pomoc psychologiczną dla wychowanków i pracowników ośrodka.
7. Dyrektor powiadamia rodziców lub opiekunów prawnych o śmierci wychowanka.
8. Dyrektor organizuje pomoc i wsparcie rodzinie zmarłego.

III. Działania naprawcze:

1. Dokonanie oceny ryzyka ponowienia próby samobójczej przez wychowanka.
2. Zapewnienie oddziaływań terapeutycznych dla poszkodowanego.
3. Organizacja wsparcia dla pozostałych wychowanków.

Załącznik nr 9

Procedura dotycząca postępowania w przypadku łamania praw dziecka

Pracownicy placówki w swoim postępowaniu wobec wychowanka i jego rodziców, kierują się zasadą niezbywalności ich praw.

Ponadto wszyscy pracownicy placówki zobowiązani są do poszanowania praw dziecka poprzez respektowanie zasad wynikających z Regulaminu Placówki, Statutu Placówki, Regulaminu Wychowanka oraz obowiązujących Aktów prawnych.

Procedura:

- A. W przypadku naruszenia praw dziecka przez innego wychowanka, wychowawcę lub innego pracownika placówki, przysługuje dziecku prawo złożenia skargi do swojego wychowawcy, pedagoga, psychologa, dyrektora lub innej osoby zaufanej.
- B. Tryb składania skargi w przypadku naruszenia praw Dziecka:
  1. Wychowanek lub osoba mająca wiedzę w zakresie naruszenia lub złamania praw dziecka, informuje o tym fakcie wychowawcę danej grupy, w której jest dziecko.
  2. Wychowawca informuje o tym fakcie dyrektora placówki.
  3. Pedagog zapoznaje się z opiniami stron konfliktu; prowadzi mediację pomiędzy stronami w celu wyjaśnienia i zażegnania konfliktu.
  4. Wraz z psychologiem, pedagog analizuje problem z jakim zetknęło się dziecko.
  5. Dyrektor przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z danym wychowankiem lub pracownikiem (gdy sprawa dotyczy pracownika).
  6. Dyrektor informuje o zaistniałej sytuacji rodziców, opiekunów prawnych danego wychowanka (w przypadku, gdy sprawa dotyczy samych wychowanków, informację o zajściu otrzymują rodzice, opiekunowie prawni obu stron).
  7. Wychowanek zostaje objęty pracą terapeutyczną.

Osoby odpowiedzialne za poszczególne zadania związane z ochroną dzieci

L.p.	Obszar odpowiedzialności	Osoby	Dane kontaktowe
1	Monitorowanie przestrzegania standardów ochrony dzieci.	dyrektor koordynatorzy placówek	604 059 742 wychowawcypl1@dzieci-wiosna.pl wychowawcypl2@dzieci-wiosna.pl wychowawcypl3@dzieci-wiosna.pl wychowawcypl4@dzieci-wiosna.pl
2	Zapewnienie bezpiecznego korzystania z Internetu.	informatyk za pośrednictwem Pani Eweliny Kuc	71 736 08 42
3	Przyjmowanie zgłoszeń i uruchamianie interwencji.	pedagog Danuta Bartosiewicz Katarzyna Kurczak	terapeuta@dzieci-wiosna.pl
4	Koordinacja wsparcia udzielanego dziecku.	Pomoc psychologa Emilia Andruszków	psycholog@dzieci-wiosna.pl

Standardy Ochrony Dzieci w Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Wiosna” p .p. Zgromadzenie Sióstr Szkolnych de Norte Dame w Krzydlinie Małej wprowadzono dnia 23.05.2024 r.

Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych
„WIOSNA”
p.p. Zgromadzenie Sióstr Szkolnych de Notre Dame
56-100 Wołów, Krzydlinna Mała 70
Tel.71/389-01-22 Fax 71/736-08-20
NIP 917-12-08-976
REGON 040001770-00078

Dyrektor Zespołu
Małgorzata Wojcik, SSND